

09-10

Vuosikatsaus

- Juhlavuosi täynnä kohokohtia
- Oikeudenkäyntiasiamiesten valvonta yhdenmukaiseksi

Suomen Asianajajaliitto

SISÄLLYS

Asianajajaliitto lyhyesti

2009-10

3	Asianajajaliitto lyhyesti
4	Puheenjohtajan katsaus
5	Ordförandens översikt
6	Jäsenistö osallistuu asianajotoiminnan kehittämiseen
7	Toiminnan päämäärät
8	Kaikki oikeudenkäyntiavustajat yhtenäisen valvonnan piiriin
10	Kohokohtien vuosi
12	Keinoja oikeudenkäyntien lyhentämiseen
13	Esitutkinta-, pakkokeino- ja poliisilait uudistuvat
14	Omaisuuksien jakaminen avoerossa
16	Miten eettisiä tapaohjeita tulkitaan?
17	Asianajaja sairastuu vakavasti – miten käy toimeksiantojen?
18	Asianajajatutkinto laajenee
18	Sähköinen asiointi tulossa osaksi asianajajan arkea
19	Nuorten juristien on hallittava arkielämän lainsäädäntö
20	Lausunnot ja asiantuntijatehtävät
22	Suomen lakimiehistä vain kymmenen prosenttia on asianajajia
24	Kanteluiden määrä nousussa
26	Organisaatio 2009–2010
30	Vahva ja velaton liitto
31	Yhteystiedot

Asianajajaliittoon kuuluvat kaikki suomalaiset asianajajat. Vain liiton jäsen voi käyttää nimikettä asianajaja.

6 Asianajajia on noin 1 880. Vain joka kymmenes suomalainen lakimies on asianajaja.
Lisää jäsenistöstä, s. 6 ja 22

Asianajajien jäsenyusedellytykset:

- ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto
- ainakin neljän vuoden kokemus lakimiestehtävistä, joista vähintään kaksi vuotta asianajollisista tehtävistä
- asianajajatutkinnon suorittaminen
- asianajajalain ja liiton sääntöjen mukainen sopivuus tehtävään

8 Oikeudenkäyntiavustajien valvontaa on tiukennettava. Asianajajaliitto kannattaa sitä, että asianajajien lisäksi muiltakin oikeudenkäynneissä avustajina toimivilta edellytetään eettisten sääntöjen noudattamista. Tehokas valvonta on ulotettava asianajajien lisäksi myös muihin oikeudessa avustaviin lakimiehiin.
Lue uudistuksesta, s. 8

10 Asianajajaliitto on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka tehtävät on asianajajalaissa säädetty. Vuonna 2009 Asianajajaliitto täytti 90 vuotta.
Juhlavuoden tapahtumista, s. 10

Asianajajien on noudatettava hyvää asianajajatapaa. Alan eettiset ohjeet on kirjoitettu Hyvää asianajajatapaa koskeviin ohjeisiin. Ohjeiden mukaan asianajajilla on mm. vuotuinen 18 tunnin täydennyskoulutautumisvelvollisuus.

Täydennyskoulutuksesta, s. 18

Oikeuspoliittinen vaikuttaminen on aktiivista. Liitto antoi vuonna 2009 lausunnon liki kaikista keskeisistä lainsäädäntöuudistuksista.

Oikeuspoliittisesta työstä s. 20

Asianajajien toimintaa valvotaan tehokkaasti. Vastaava valvonta puuttuu muilta oikeudellisten palveluiden tarjoajilta. Asianajajiin kohdistuvat kantelut käsittelee Asianajajaliiton valvontalautakunta.

Asianajajien valvonnasta, s. 24

Maksutonta oikeusneuvontaa annettiin vuonna 2009 noin kymmenellä paikkakunnalla järjestetyissä asianajajapäivystyksissä. Asianajajaliiton oikeuskasvatusprojektin myötä asianajajat kiersivät ympäri maata peruskouluissa ja lukioissa kertomassa nuorille oikeudellisista kysymyksistä. Nämä Asianajajaliiton organisoimat projektit pyörivät jäsenistön vapaaehtoisvoimin. Lisäksi toimistoilla on lukuisia omia vapaaehtoistyön hankkeita.

18

20

24

Riitta Leppiniemi

Juhlavuosi täynnä tapahtumia ja keskeisiä hankkeita

90-vuotisjuhlavuotenaan Suomen Asianajajaliitto toimi aktiivisesti oikeuspoliittisissa hankkeissa. Juhlavuoden tunnuslauseena oli ”Oikea ratkaisu syntyy yhteistyössä”. Oikeudenhoidon ongelmien ratkaiseminen vaatii kaikkien asianosaisten asiantuntemuksen käyttöä.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta pyysi vuoden aikana muun muassa Asianajajaliittoa näkemyksiä niistä syistä, jotka ovat johtaneet oikeudenkäyntien pitkittymiseen Suomessa sekä arvioita mahdollisista toimenpiteistä tilanteen korjaamiseksi. Asianajajaliiton edustajat ovat lisäksi laajapohjaisessa työryhmässä pohtineet vaativien rikosjuttujen käsittelyn nopeuttamista. Yksittäisistä uudistusehdotuksista esitutkinta- ja pakkokeino-toimikunnan mietintöön liittyvän lausunnon laatiminen oli työläin. Asianajajat osallistuivat useiden uudistusten valmisteluun, antoivat lausuntoja ja olivat kuultavina eduskunnassa.

Huhtikuussa Suomessa pidetyn Pohjoismaisen puheenjohtajistokokouksen yhteydessä järjestettiin juhluvoiteemme liittyvä tapahtuma kansainvälisille vieraille. Saimme silloin vieraaksemme kansainvälisistä asianajajajärjestöistä IBA:n presidentin ja CCBE:n puheenjohtajan.

Juhlavuoden päätapahtuma järjestettiin 16. lokakuuta Helsingissä. Juhlassa julkistettiin laajaa kiinnostusta herättänyt professori **Heikki Pihlajamäen** teos Suomen asianajajakunnan historiasta. Tilaisuuteen osallistui tervehdyksellään myös tasavallan presidentti **Tarja Halonen**.

Yhtenäinen valvonta

Oikeudenkäyntiavustajien sääntelyä ja valvontaa pohtinut työryhmä luovutti mietintönsä oikeusministerille marraskuussa. Suomen Asianajajaliitto on kannattanut kaikkien oikeudenkäyntiasiamiesten luvanvaraisuutta ja valvontaa. Liitto on vastikään saanut valmiiksi asianajajien uudet tapaohjeet pitkällisen ja perusteellisen työn ja keskustelun tuloksena. Kaikkia oikeudenkäyntiasiamiehiä tuleekin vastaisuudessa koskea samat eettiset ohjeet – riippumatta siitä, ovatko he asianajajia vai oikeudenkäyntejä hoitavia muita lakimiehiä.

Asianajajien valvontamenettely on uudistettu muutamia vuosia sitten. Järjestelmä on nykyisellään varsin toimiva. Asianajajaliitto on valmis vahvistamaan valvontalautakunnan riippumattomuutta, eriyttämään sen toimintaa Asianajajaliitosta entisestään ja laajentamaan sen kokoonpanoa tulevien lupalakimiesten edustajilla. Vuoden 2010 aikana käytävä yhteiskunnallinen keskustelu näyttää suuntaa sille, saadaanko kaikki oikeudenkäyntiasiamiehet vihdoin noudattamaan samoja sääntöjä ja koottua yhtenäisen valvonnan piiriin.

Kaikkia oikeudenkäyntiasiamiehiä tulee koskea samat eettiset ohjeet.

Riitta Leppiniemi

Jubileumsåret var fyllt av händelser och viktiga initiativ

Under sitt 90-års jubileumsår var Finlands Advokatförbund aktivt inom den rättspolitiska verksamheten. Jubileumsårets valspråk var ”Rätt lösning fås genom samarbete”. För att lösa problem inom rättsvärderna krävs att expertisen hos alla parter utnyttjas.

Riksdagens grundlagsutskott bad under året om bl.a. Advokatförbundets synpunkt på vilka orsaker som lett till att rättsprocesserna i Finland förlängts samt en uppskattning av eventuella tillvägagångssätt för att åtgärda problemet. Advokatförbundets representanter har dessutom i en omfattande arbetsgrupp begrundat hur processerna i krävande brottmål kunde för snabbas. Av de enskilda reformförslagen var utlåtandet om förundersöknings- och tvångsmedelsutskottets betänkande det mest arbetsdryga. Advokater deltog i förberedandet av flertalet reformer, gav utlåtanden och hördes i riksdagen.

I samband med de nordiska ordförandenas möte som hölls i Finland i april, ordnades p.g.a. jubileumsåret ett evenemang för internationella gäster. Vi fick då välkomna presidenten för IBA och ordföranden för CCBE som representanter för internationella advokatföreningar.

Den största tillställningen under året ordnades den 16 oktober i Helsingfors. Under festen offentliggjordes professor **Heikki Pihlajamäkis** omtalade verk som behandlar den finländska advokatkårens historia. Även republikens president **Tarja Halonen** deltog i tillställningen och framförde sin hälsning.

Enhetlig tillsyn

Arbetsgruppen som begrundat regleringen och tillsynen av rättegångsbiträden överräckte sitt betänkande till justitieministern i november. Finlands Advokatförbund har förespråkade krav på tillstånd samt tillsyn av alla rättegångsombud. Advokatförbundet har nyligen avslutat det tämligen långvariga och grundliga arbetet med de nya reglerna om god advokatsed. I framtiden kommer samma etiska regler att gälla alla rättegångsombud – oberoende av om de är advokater eller andra jurister som sköter rättegångsärenden.

Tillsynsförfarandet har förnyats för några år sedan. Det nuvarande systemet fungerar väldigt bra. Advokatförbundet är villigt att förstärka tillsynsnämndens oavhängighet, åtskilja dess verksamhet ytterligare från Advokatförbundet samt utöka dess sammansättning med representanter för de kommande tillståndsjuristerna. Den samhälleliga diskussionen under år 2010 utvisar huruvida vi äntligen kommer att få alla rättegångsombud att följa samma regler och falla under samma tillsyn.

Jäsenistö osallistuu asianajotoiminnan kehittämiseen

Asianajajaliiton jäsenet osallistuvat liiton liki 300 luottamustehtävän hoitamiseen valtakunnallisella tai alueellisella tasolla. Oheinen kaavio esittelee liiton organisaation ja kunkin toimielimen jäsenmäärän (+varajäsenet).

Valtuuskunta 54 (+54)

Menettelytapavaliokunta 13 (+12)

Valvontalautakunta 9 (+8)

Hallitus 9 (+7)

Paikallisosastot

Helsingin Asianajajayhdistys
Turun osasto
Satakunnan osasto
Hämeen osasto
Päijät-Hämeen osasto
Kymen osasto
Mikkelin osasto
Itä-Suomen osasto
Keski-Suomen osasto
Vaasan Asianajajayhdistys
Oulun osasto
Lapin osasto

Ammatillinen
valiokunta 9

Oikeuspoliittiset
asiantuntijat 109

Eettinen
valiokunta 8

Sovintomenettely-
lautakunta 8

Koulutus-
valiokunta 9

Advokaatin
toimitusneuvosto 9

It-valiokunta 7

Defensor Legisin
toimitusvaliokunta 9

Nuorten
toimikunta 9

Asianajajatutkinto-
lautakunta 7

Asianajajaliiton toimisto
Suomen Asianajajaliiton Säätiö

Toiminnan päämäärät

Jäsenistön jakautuminen 12 paikallisosastoon (tilanne 31.12.2009)

Helsingin Asianajajayhdistys (1019)

Turun osasto (179)

Satakunnan osasto (49)

Hämeen osasto (148)

Päijät-Hämeen osasto (46)

Kymen osasto (46)

Mikkelin osasto (23)

Itä-Suomen osasto (81)

Keski-Suomen osasto (49)

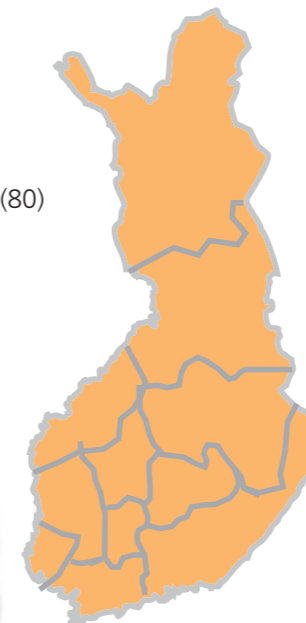
Vaasan Asianajajayhdistys (80)

Oulun osasto (114)

Lapin osasto (54)

Yhteensä

1878

1. Korkeatasoisten asianajopalveluiden saatavuuden turvaaminen

Riippumaton ja laadukas asianajajakunta on oikeusvalti-
on tärkeimpiä edellytyksiä. Asianajajaliiton jäseneksi pää-
see vain täyttämällä säädetyt pätevyysvaatimukset. Hyvä
asianajajataapa edellyttää asianajajilta jatkuvaa ammatti-
taidon kehittämistä.

2. Hyvän asianajajataavan edistäminen ja asianajajien ammatillinen valvonta

Alan eettisten ohjeiden ja ammatillisen valvonnan läh-
tökohtana on varmistaa oikeudellista apua tarvitsevien
kansalaisten ja yritysten oikeusturva ja kuluttajansuo-
ja. Laadunvalvonnalla varmistetaan, että asiakkaat saa-
vat pätevää, eettisesti moitteetonta ja kustannuksiltaan
asianmukaista palvelua.

3. Asianajotoiminnan kehittäminen

Asianajajaliiton tavoitteena on edistää asianajajien yleisiä
toimintaedellytyksiä ja kehittää asianajotoimintaa niin,
että liiton jäsenet muodostavat hyvää oikeudenhoitoa
palvelevan ja yleistä luottamusta herättävän asianajaja-
kunnan.

4. Oikeusolojen ja oikeusturvan kehittäminen

Asianajajilla on erityinen vastuu oikeusolojen kehittämi-
sessä. Oikeuspoliittisella toiminnalla liitto vaikuttaa oi-
keusturvan kannalta keskeisiin hankkeisiin jo mahdoli-
simman varhaisessa vaiheessa.

Parannuksia kuluttajansuojaan

Oikeusministeriön asettama työryhmä esitti vuoden 2009 aikana merkittäviä tiukennuksia oikeudenkäyntiavustajien valvontaan. Käytännössä työryhmän esitys tarkoittaisi toteutuessaan sitä, että kaikkia oikeudenkäynneissä avustajina toimivia lakimiehiä valvottaisiin oikeudenkäyntiasioissa yhtä tiukasti kuin asianajajia nykyisin.

Työryhmän ehdotuksen mukaan yleisissä tuomioistuimissa käsiteltävissä rikos- ja riita-asioissa ja hallintotuomioistuimissa käsiteltävissä lastensuojeluasioissa oikeudenkäyntiavustajana tai -asiamiehenä voisi jatkossa toimia vain asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai erillisen luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja. Nykyisin avustajana voi toimia kuka tahansa oikeustieteellisen tutkinnon suorittanut henkilö.

Erillisen luvan vaatiminen tuo järjestelmäämme täysin uuden elementin. Lupien myöntämisestä vastaisi riippumaton oikeudenkäyntiavustajalautakunta. Tämä kokonaan uusi lautakunta toimisi nykyisen tuomarivalvontalautakunnan yhteydessä. Luvan saamisen edellytyksenä olisi oikeustieteen kandidaatin tai maisterin

tutkinto ja lisäksi vähintään vuoden oikeudellinen työkokemus tai vaihtoehtoisesti asianajajatutkinnon suorittaminen.

Oikeusministeriön työryhmä kirjoitti esityksensä hallituksen esityksen muotoon. Liiton edustajina työryhmässä olivat varapuheenjohtaja **Mika Ilveskero** ja liiton pääsihteeri **Markku Ylönen**.

– Toivomme, että eduskunta käsittelee asian vielä tämän vaalikauden aikana, toteaa Mika Ilveskero.

Kaikki oikeudenkäyntiavustajat yhtenäisen valvonnan piiriin

- Työ- tai virkasuhteessa toimiva lakimies ei jatkossakaan tarvitsisi erillistä lupaa hoitaa työnantajansa asioita tuomioistuimissa, kertoo liiton varapuheenjohtaja Mika Ilveskero.

– Asianajajilta uutta erillistä lupaa ei vaadittaisi, sillä kaikki asianajajat täyttävät jo Asianajajaliiton jäsenyyden kautta luvan saamisen edellytykset. Asianajajaliiton jäsenvaatimuksissahan edellytetään vähintään neljän vuoden työkokemusta, joista vähintään kaksi vuotta on oltava asianajollisista tehtävistä. Lisäksi kaikkien Asianajajaliiton jäsenyyttä hakevien on suoritettava asianajajatutkinto, Ilveskero huomauttaa.

Kaikille samat pelisäännöt

Olenaisinta ehdotetuissa muutoksissa on, että jatkossa myös erillisen luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat olisivat velvollisia noudattamaan hyvää asianajajatapaa koskevia ohjeita ja olisivat Asianajajaliiton valvontalautakunnan ja oikeuskanslerin valvonnan alaisia.

– Jatkossa erillisen luvan saaneita lakimiehiä koskisivat oikeudenkäyntiasioissa samat säännöt ja valvonta kuin asianajajia jo nykyisin. Tämä on omiaan parantamaan juuri oikeudenkäyntiasioissa oikeuspalveluita hankkivan yksityisen kansalaisen kuluttajansuojaa. Uudistus ei kuitenkaan toisi muutosta oikeudellisten palveluiden tarjoamiseen muissa kuin oikeudenkäyntiasioissa, huomauttaa Markku Ylönen.

- Eurooppalaisessa vertailussa Suomessa on asetettu poikkeuksellisen vähän erityisvaatimuksia henkilöille, jotka tarjoavat oikeudellisia palveluita, toteaa Asianajajaliiton pääsihteeri Markku Ylönen.

Luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvonta perustuisi Asianajajaliiton valvontalautakunnalle tehtäviin kanteluihin. Kurinpidolliset seuraamukset olisivat pääosin samat kuin nykyisin asianajajien kohdalla. Lievempiä seuraamuksia olisivat huomautus, varoitus tai seuraamusmaksu. Asianajajien kohdalla ankarin seuraamus olisi edelleen liitosta erottaminen, kun taas luvan saaneiden lakimiesten ankarin sanktio olisi luvan peruuttaminen.

Jos valvontalautakunta päätyisi luvan saaneen lakimiehen kohdalla luvan peruuttamiseen, tulisi oikeudenkäyntilupalautakunnan vahvistaa päätös. Asianajajalla tai luvan saaneella lakimiehellä olisi aina oikeus valittaa valvontalautakunnan tai lupalautakunnan ratkaisusta Helsingin hovioikeuteen.

Kohokohtien vuosi

Asianajajaliiton 90-vuotisjuhlaan osallistuvivat myös tasavallan presidentti Tarja Halonen ja ulkoministeri Alexander Stubb.

Asianajaja Markku Fredman palkittiin Matti Ylöstalo -palkinnolla. Tunnustus on merkittävin asianajajakunnan myöntämistä huomionsoituksista.

asianajajaliiton 90. toimintavuosi näkyi lukuisina liiton tapahtumina. Juhlahetkien lisäksi liitto esitti konkreettisia aloitteita muun muassa siitä, miten oikeusprosessit saataisiin nopeammiksi. Näkemykset huomioitiin laajalti myös julkisuudessa.

– Lienee meille kaikille selvää, että oikeusvaltioon liittyä, ei vain ammattipätevä, vaan myös ammattieettisesti korkeatasoinen asianajajakunta, totesi tasavallan presidentti **Tarja Halonen** Asianajajaliiton 90-vuotisjuhlassa loka-kuun puolivälissä 2009.

Presidentti osallistui liiton juhluvuoden huipentaneeseen tapahtumaan Helsingissä. Juhla kokosi yhteen liki 600 asianajajaa ja kutsuvierasta seuralaisineen.

Tarja Halosen puheessaan korostama asianajajien ammattietiikka perustuu pitkälti Hyvää asianajajatapaa koskeviin ohjeisiin. Huhtikuun 2009 alussa voimaan tulleissa uudistetuissa ohjeissa korostuvat aiempaa selvemmin asianajajien perusarvot: lojaalisuus asiakkaalle, riippumattomuus ulkopuolisista vaikutteista, esteettömyys toimeksiantannon hoitoon, luottamuksellisuus ja kunniallisuus.

Historiateos keräsi kiitosta

Professori **Heikki Pihlajamäen** kirjoittama historiateos suomalaisen asianajajakunnan kehitysvaiheista julkistettiin 90-vuotisjuhlien yhteydessä.

Pihlajamäki arvioi alan tulevaisuuden trendeiksi toimistokokojen kasvamisen ja asianajajien aiempaa vahvemman erikoistumisen vain tiettyihin oikeudenaloihin. Yh-

Historiateoksen kirjoittanut Heikki Pihlajamäki luennoi keväällä 2009 Asianajajaliiton kansainvälisille yhteistyökumppaneille järjestetyssä seminaarissa.

Sopraano Mari Palo esiintyi juhlavieraille Helsingin yliopiston suuressa juhlasalissa yhdessä Total Cello Ensemblen kanssa.

teisistä eettisistä ohjeista huolimatta Pihlajamäki arvioi alan muiden kehityssuuntien johtavan mahdollisesti asianajajien ammatti-identiteetin nykyistä selvempään ja kautumiseen.

– Asianajajakunnan arvostus on noussut nopeasti viime vuosikymmeninä ja ammattikunnan viimeaikainen kehitys on ollut menestystarina, summasi Pihlajamäki muutoin teoksensa sisältöä.

Pihlajamäki kirjoitti teoksensa Suomen Asianajajaliiton Säätiön rahoituksella, mutta tutkijalle annettiin vapaat kädet tähän tieteelliseen työhön.

Pihlajamäen mukaan asianajajien nauttima arvostus oikeudellisina toimijoina on lisääntynyt parin viime vuosikymmenen aikana selvästi. Yhteiskunnan oikeudellistuminen on tehnyt korkeatasoisen juridisen palveluntarjonnan välttämättömäksi. Niin sanottujen maallikkoavustajien aika on Suomessa nyt lopullisesti ohi. Lisäksi ahkera osallistuminen yleiseen oikeuspoliittiseen keskusteluun on vahvistanut asianajajien asemaa.

Oikeuspoliittisia avauksia

Liitto näkyi juhluvuoden aikana voimakkaasti oikeuspoliittisella rintamalla. Liitto teki kouriintuntuvia aloitteita siitä, miten oikeusprosessit saataisiin sujuvammiksi ja nykyistä halvemmiksi. Asianajajaliitto piti selvittämisen arvoisena muun muassa siirtymistä syyttävetoiseen esitutkintaan.

– Jos syyttäjät olisivat vahvasti mukana jo esitutkinnassa, tutkinta kohdistuisi alusta alkaen niihin asioihin, joita tullaan lopulta käsittelemään oikeudessa, totesi liiton puheenjohtaja **Riitta Leppiniemi** 90-vuotisjuhlien yhteydessä järjestetyssä tiedotustilaisuudessa.

Oikeudenkäyntien sujuvoittamisesta Leppiniemi puhui myös tasavallan presidentin toukokuuisessa Presidentti-foorumissa, johon oli kutsuttu oikeus- ja järjestöelämän vaikuttajia.

– Oikeudenkäyntien kesto lyhenee vain, jos kaikki oikeudenkäynnin osapuolet tekevät avointa yhteistyötä jutun jokaisessa vaiheessa, Leppiniemi tiivisti tuolloin.

Vuoden 2010 alussa pidetyillä Asianajajapäivillä liitto toivoi avointa keskustelua siitä, sopisiko Suomeenkin menettely, jossa rikoksesta epäilty voisi tiettyissä rikoslajeissa lieventää rangaistustaan tunnustamalla tekonsa. Nykyjärjestelmä rohkaisee epäiltyä selvissäkin tapauksissa kieltämään kaiken ja juttuja käsitellään lopulta vuosikausia.

Aihe herätti kiivasta keskustelua puolesta ja vastaan Asianajajapäivien yhteydessä järjestetyssä Oikeuspolitiikan forumissa.

Liiton juhluvuoden tapahtumat ja niiden synnyttämät keskustelut näkyivät myös tiedotusvälineissä. Jo yli 40 vuoden ajan tammikuisin järjestetyt Asianajajapäivät on vakiinnuttanut paikkansa vuotuisen oikeuspoliittisen keskustelun avaajana.

Lue lisää Asianajajaliiton oikeuspoliittisesta toiminnasta sivuilta 20–21. Katso myös www.asianajajaliitto.fi/lau-sunnot

CCBE:n puheenjohtaja Anne Birgitte Gammeljord ja IBA:n puheenjohtaja Fernando Peláez-Pier vierailivat Suomessa juhluvuoden merkeissä.

Tom Vapaavuori

Keinoja oikeudenkäyntien lyhentämiseen

Tom Vapaavuori oli laatimassa liiton lausuntoa perustuslakivaliokunnalle.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta pyysi syksyllä 2009 Asianajajaliittoa esittämään näkemyksensä oikeudenkäyntien pitkittymisestä ja toimenpiteistä tämän estämiseksi. Asianajajaliiton työryhmä antoi lausuntonsa, jossa se esitti useita keinoja lyhentää oikeudenkäyntien kestoa.

Valtaosa näistä parannuskeinoista edellyttää sellaisia rakenteellisia, lainsäädännöllisiä ja käytännön muutoksia, jotka eivät vaadi taloudellisia lisäpanostuksia. Peruslähtö-

kohtana monessa muutosesityksessä oli se, että asiat käsiteltäisiin mahdollisimman perusteellisesti ja ammattitaitoisesti jo kärjäoikeudessa, mikä vähentäisi valitustarvetta.

Asianajajaliitto katsoi lausuntonsa, että tuomarinvirka tulisi avata paremmin päteville tuomioistuinlaitoksen ulkopuolisille lakimiehille ja tuomareiden pitäisi erikoistua enemmän. Tuomarinvirkoja voitaisiin siirtää ruuhkaisiin kärjäoikeuksiin tai jopa

laajentaa kärjätuomarin tuomiopiiri koko hovioikeuspiirin kattavaksi. Tuomarinvirkojen sijoittelua palkkaluokkiin

tulisi muuttaa siten, että se tukisi paremmin asioiden etupainotteista asiantuntevaa käsittelyä. Tuomioistuinhallinnolle tulisi perustaa erillinen keskusjohto.

Itse asioiden käsittelyn osalta lausunnossa todettiin, että riita-asioissa kolmen ammattituomarin kokoonpano pitäisi ottaa myös käytännön tasolla lähtökohdaksi. Siirtäessä asioiden etupainotteisempaan käsittelyyn valitusmahdollisuutta pelkissä näyttökysymyksissä voitaisiin rajoittaa. Sekä rikos- että riita-asioissa pitäisi laatia jo varhaisessa vaiheessa prosessisuunnitelma, jossa aikataulutettaisiin kirjelmien määräpäivät ja istuntojen ajankohdat. Tällaisesta on hyviä kokemuksia välimesoikeudesta, jossa prosessin kokonaiskesto rajoittuu usein yhteen vuoteen.

Lisäksi lausunnossa esitettiin erinäisiä sekä rikosprosessin että siviiliproessin parannusehdotuksia, jotka nekin tähtäävät asioiden etupainotteiseen ja mahdollisimman oikein fokuoituun käsittelyyn.

Perusteellinen käsittely kärjäoikeudessa vähentäisi valitustarvetta.

Markku Fredman

Esitutkinta-, pakkokeino- ja poliisilait

uudistuvat

Eduskunnan moneen otteeseen vaatima rikostutkintaan liittyvien lakien kokonaisuudistus etenee. Huhtikuussa 2009 valmistui toimikunnan erimielinen mietintö, jonka pohjalta valmistellaan lausuntopalautteen perusteella hallituksen esitys. Esitys on tarkoitus antaa toukokuussa 2010. Eduskunnalla olisi loppuvuosi aikaa asian käsittelyyn ennen vaalivuotta.

Asianajajaliittoa toimikunnassa edustivat **Tuija Turpeinen** ja minä hänen varajäsenenään. Käytännössä osallistuimme toimikunnan työhön rinnakkain ja laadimme yhdessä myös 21-sivuisen eriävän mielipiteen.

Eriävässä mielipiteessä toimme esille huolen asianosaisjulkisuudesta. Asiasta ei ole tällä hetkellä kattavia säädöksiä ja KHO:n tulkinta (KHO:2007:64) on käytännölle vieras. Toimikunnan työssä asiasta ilmeni toisistaan poikkeavia käsityksiä. Riitaisena asia jäi odottamaan vuoroaan toimikunnan käsittelyssä ja lopulta aika loppui kesken. Toimikunnan enemmistö esittää nykyäänösten säilyttämistä. Tämä tarkoittaa, ettei asianosaisella edelleenkaan olisi oikeutta saada tutustuttavakseen esimerkiksi telekuuntelun tai televalvonnan tuloksia enempiä kuin poliisi katsoo aiheelliseksi luovuttaa.

Toinen keskeinen huoli liiton edustajina kirjoittamassamme eriävässä mielipiteessä olivat laeissa säilyvät viittaukset oikeudenkäymiskaaren 17 lukuun. Todistelua koskeva OK 17 luku on vanhentunut ja ihmisoikeustuomioistuin on katsonut sen olevan niin epäselvä, etteivät tietyt ratkaisut ole perustuneet kansalliseen lakiin (näissä kyse on ollut takavarikkokielloista).

Kolmas huoli oli kotietsintää koskevat säännökset. Suomessa ei ole keinoa saada toteutetun kotietsinnän laillisuutta tuomioistuimen arvioitavaksi. Useimmissa Euroopan maissa tuomioistuin päättää kotietsinnästä etukäteen. Toivottavasti lain jatkovalmistelussa tuomioistuin-kontrolli otetaan mukaan myös etsintöihin. Ihmisoikeustuomioistuin on tiukentanut kantaansa ja jo nyt Suomen hallitus on saanut vastattavakseen valituksia, joissa väitetään tilanteen rikkovan ihmisoikeussopimuksen 8 ja 13 artikloja.

Markku Fredman on ollut kehittämässä esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädäntöä.

Marjo Kiukkonen (vas.) ja Eija Karimaa laativat liiton lausunnon lakiehdotuksesta.

Eija Karimaa ja Marjo Kiukkonen
Omaisuu den jakaminen

avoerossa

evään 2010 aikana eduskunnan pohdittavana on lakiehdotus avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta avoliiton päättyessä.

Avoliittojen yleistyessä on muodostunut lainsäädännöllinen tarve järjestellä varallisuus oikeudellisia ongelmia myös avoliittojen päätymisen varalle.

Jo nykyisin avopuolisot voivat tehdä eron varalta sopimuksen omaisuuden jaosta, mutta kynnys sopimusten tekemiseen on todella korkealla – eihän taloudellisia asioita mietitä aina avioliitossakaan.

Oikeusministeriön asettama työryhmä antoi syksyllä 2008 työryhmämietinnön koskien yhteistalouden purkamista avoliiton päättyessä. Asianajajaliitto suhtautui mietintöön varauksellisesti. Se ei pitänyt tarkoituksen mukaisena esitettyä sääntelyä ja piti tärkeämpänä suunnata käytössä olevat voimavarat esimerkiksi perintökaaren välttämättömiin osittaisuudistuksiin. Mietinnön pohjalta järjestetty lausuntokierros osoitti, että Asianajajaliitto ei jäänyt näkemysineen yksin. Kaikkiaan kolmannes lausujista suh-

tautui esitykseen kielteisesti ja myös kansalaispalaute oli pääsääntöisesti kielteistä. Asianajajaliitto osasi siten lausunnonsaan arvioida hyvin kansalaisten näkemystä asiasta.

Valtioneuvoston kanslia on ilmoittanut, että hallituksen esitys avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta on tarkoitus antaa eduskunnalle keväätuntokaudella 2010. Esitystä on supistettu aiempaan työryhmämietintöön verrattuna ja laki antaisi avopuolisolle vain varallisuus oikeudellista suojaa. Lailla olisi kuitenkin poikkeuksellisesti takautuva vaikutus. Tärkeää uudessa esityksessä on Asianajajaliiton toivomusten

*Asuinkumppanit
voisivat sopia,
ettei lakia sovel-
leta heidän pari-
suhteeseensa.*

mukaisesti, että asuinkumppanit voisivat sopia, ettei lakia sovelleta heidän parisuhteeseensa. Sopimusvapaus ei koskisi oikeutta hakea tarvittaessa pesänjakajan määräämistä toimittamaan omaisuuden erottelu. Esityksen lähtökohtana on, ettei avoliiton purkautuessa puututtaisi vallit-

seviin omistussuhteisiin, vaan kumpikin avopuoliso pitäisi erottelussa oman omaisuutensa ja yhteisomistussuhteet voitaisiin tarvittaessa purkaa pesänjakajan avulla. Verrattaessa uutta esitystä aiempaan työryhmämietintöön, on se pääosin kannatettava ja avopuolison perussuojaa tukeva.

Suomen Asianajajaliiton hallituksen apuna toimii valiokuntia, joiden tehtävä on valmistella hallituksen käsiteltäväksi tulevia asioita.

Miten eettisiä tapaohjeita tulkitaan?

Eettisessä valiokunnassa käsitellään vuoden 2010 aikana muun muassa sitä, ovatko asianajajien uudistetut tapaohjeet muuttaneet Asianajajaliiton valvontalautakunnan ratkaisukäytäntöä.

Huhtikuun alussa 2009 käyttöön otetut uudet tapaohjeet muuttuivat kirjoitetulta ulkoasultaan liki täysin. Ohjeiden rakennetta muutettiin ja kieliasua selkiytettiin. Esimerkiksi asianajajan esteellisyyteen johtavia tilanteita kirjattiin ohjeisiin aiempaa yksityiskohtaisemmin.

– Noin vuoden kokemus uusien tapaohjeiden ajalta on toki lyhyt, mutta antaa kuitenkin suuntaa tulkintakäytännöstä, toteaa eettisen valiokunnan puheenjohtaja **Jaakko Tuurihalme**.

Eettisen valiokunnan tulevaan työlistaan kuuluu myös arvioida, tullaanko asianajotoimiston vastuuhenkilöiltä – kuten toimitusjohtajalta ja hallituksen jäseneltä – edellyttämään jatkossakin Asianajajaliiton jäsenyyttä.

– Toimistokoot ovat kasvaneet ja toimintamuodot lähes tyvät mitä tahansa muuta yritystoimintaa. On perusteltua miettiä, voisiko vastuuhenkilöinä ja kenties omistajinakin olla myös muita kuin asianajajataustaisia henkilöitä. Yhtä tärkeää on miettiä, millaisten ehtojen täyttymistä tällaisilta ei-asianajajilta vaadittaisiin, Tuurihalme huomauttaa.

Jaakko Tuurihalmeen, Pekka Suojasen, Risto Sipilän ja Kaj-Olof Palmmin luotsaamat valiokunnat tekevät työtä asianajotoiminnan kehittämiseksi. Kuvassa lisäksi valiokuntien sihteerinä toimiva apulaispääsihteerinä Pirkko Kivikari.

Asianajaja sairastuu vakavasti – miten käy toimeksiantojen?

Asianajajan vakava sairastuminen tai kuolema on aina äkillinen riskitekijä asiakkaan oikeusturvalle. Miten keskeneräinen toimeksianto tulee hoidettua kunnialla loppuun? Ongelma voi muodostua todelliseksi etenkin yhden asianajajan toimistoissa.

– Ammatillisessa valiokunnassa on viime aikoina keskusteltu siitä, tulisiko asianajajan tehdä ammatin hoitoon liittyvä edunvalvontavaltuutus jollekin kollegoistaan siltä varalta, että toimeksiantoa alun perin hoitanut on estynyt viemään tehtävän loppuun. Asianajajan vakavassa estetilanteessa valtuutettu ottaisi keskeneräiset työt hoitoonsa, kertoo valiokunnan puheenjohtaja **Pekka Suojanen**.

– Vuoden 2010 aikana valiokunnassa keskustellaankin siitä, minkä muotoinen tämän valtuutuksen tulisi olla. On myös mietittävä sitä, miten asianajaja onnistuu löytämään sellaisen kollegan, joka on valmis ryhtymään valtuutetuksi ja hoitamaan tarpeen tullen loppuun toisen aloittamat työt.

Suojasen mukaan toinen ammatillisen valiokunnan ajankohtainen haaste liittyy asianajajien täydennyskouluttamiseen. Valvontalautakunnan ote asianajajien vuotuisen 18 tunnin täydennyskoulutusvelvollisuuden laiminlyömiseen on tiukentunut. Lautakunta määrää seuraamuksen, ellei asianajaja ole täyttänyt velvoitettaan.

– Toivoisinkin, että osaisimme liitossa tuoda aiempaa selvemmin esille, että koulutustapahtumat tarjoavat paitsi mahdollisuuden ammattitaidon kehittämiseen myös tilaisuuden tavata kollegoja ja saada eväitä arjessa jaksamiseen.

Asianajajatutkinto laajenee

Asianajajille pakollisen asianajajatutkinnon sisältöä aiotaan uudistaa olennaisesti.

– Tutkinnossa tultaneen jatkossa edellyttämään nykyistäkin vahvemmin hyviä tietoja oikeusprosesseista. Tutkinnolla halutaan varmistaa, että jokainen kokeen läpäissyt tietää, miten oikeudenkäynneissä tulee toimia, kertoo liiton koulutusvaliokuntaa vetävä **Risto Sipilä**.

Perinteinen tuomioistuimissa prosessaaminen ei ole enää arkipäivää monellekaan asianajajalle, jos työtehtäviin kuuluvat esimerkiksi yritysjärjestelyt ja sopimusjuridiikka.

– Silti lähdemme siitä, että kaikilla asianajajilla tulee olla tutkintovaiheessa tietyt perustaidot ja käsitys alan pelisäännöistä, Sipilä tähdentää.

Koulutusvaliokunnassa toivotaan myös, että asianajajille tarjottavaan liiton täydennyskoulutukseen saataisiin eniten osallistujia ympäri maata.

– Liittona meillä on siihen paremmat mahdollisuudet kuin puhtaasti kaupallisilla toimijoilla. Toisaalta meidänkin on saatava jokaiseen koulutukseen vähintään kymmenen osallistujaa, jotta kurssi kannattaa järjestää.

Vuonna 2009 Asianajajaliitto järjesti 65 kurssia, joilla oli osallistujia yhteensä noin 2500.

Sähköinen asiointi tulossa osaksi asianajajan arkea

Oikeusministeriössä on parhaillaan vireillä useita sähköisen asioinnin kehittämiseen liittyviä hankkeita. Vuoden 2010 aikana on tarkoitus sähköistää esimerkiksi oikeusavun hakeminen ja oikeusapujuttujen laskutus. Asianajajaliiton edustajat ministeriön työryhmissä ja Asianajajaliiton it-valiokunta ovat valmistelun aikana tuoneet esiin myös huolensa sähköistämisprosesseihin liittyvistä ongelmista.

Esimerkiksi asianajajan hoitamien oikeusapujuttujen laskutus valtiolta hoituisi suunnitelmien mukaan jatkossa siten, että asianajaja tekisi laskunsa erillisen internet-pohjaisen ohjelman avulla. Näin voitaisiin heittää hyvästit monenkirjaville kuittisulkeisille ja paperilaskuille.

Ongelmia aiheuttaa kuitenkin ohjelmaan kirjautuminen ja ohjelman eroavuus asianajotoimistojen tyypillisesti käyttämistä taloushallinnon ohjelmista. Asianajajat eivät ymmärrettävästi halua kirjautua ohjelmaan pankkitunnuksillaan. Oikeusministeriöstä onkin luvattu, että Asianajajapostitunnusten käyttö yhteisöjen tunnistautumisessa tulee mahdolliseksi vuoden 2010 aikana.

Jos laskutusohjelma ja toimiston taloushallinto-ohjelma eivät ole yhteensopivia, joudutaan samat laskutustiedot syöttämään käytännössä kahteen kertaan. Eräät järjestelmätoimittajat ovat kuitenkin kehittämässä omia järjestelmiään sellaisiksi, että laskujen lähettäminen asianajotoimistojen järjestelmistä oikeusapujärjestelmään olisi mahdollista.

– Asianajajaliitto toivookin asianajajilta malttia uusien ohjelmien hankinnassa, sanoo it-valiokuntaa vetävä **Kaj-Olof Palm**.

Nuorten juristien on hallittava arkielämän lainsäädäntö

Nuorten toimikunnan toiminta kokoaa yhteen nuoret asianajajat ja asianajotoimistoissa työskentelevät muut lakimiehet. Toimikunta vastaa vuorovuosin järjestettävistä Nuorten Päivistä ja Nuorten Forumista sekä yhteistyössä Helsingin paikallisosaston kanssa nuorille järjestettävistä aamiasseminaareista.

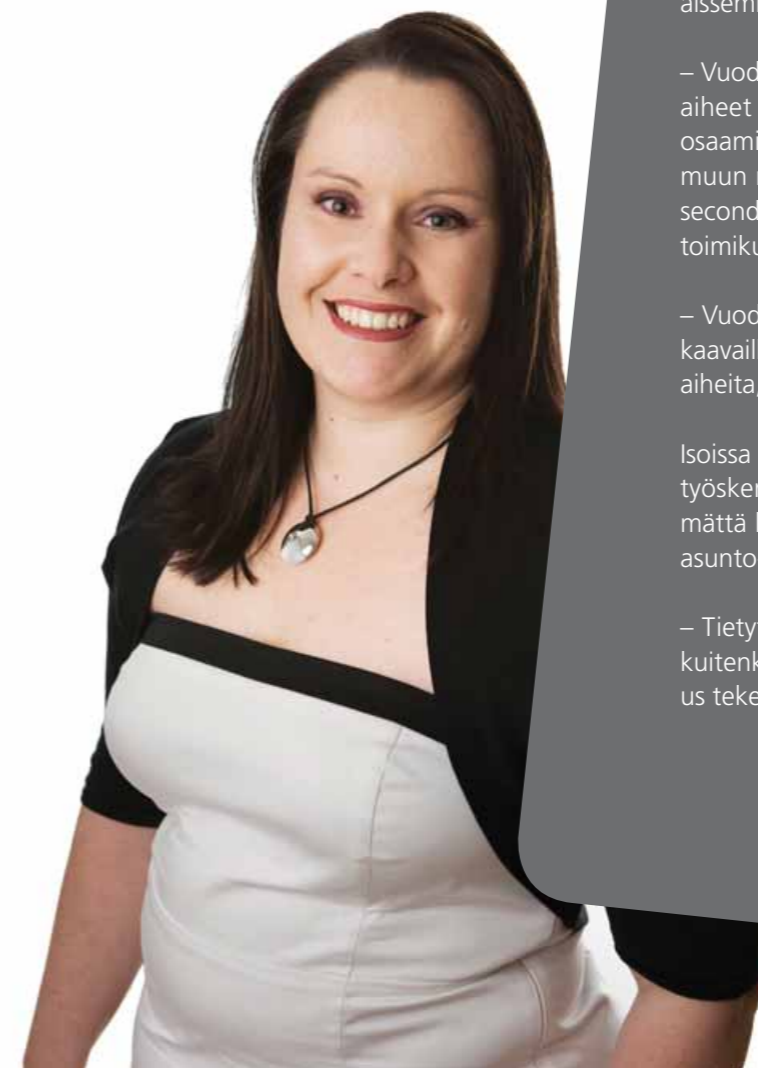
– Vuoden 2009 Nuorten Forumin ja aamiasseminaarien aiheet liittyivät etupäässä nuorten juristien ammatillisen osaamisen kehittämiseen ja urasuunnitteluun. Aiheina oli muun muassa neuvottelutaito, todistajanpsykologia sekä secondment-työskentely kotimaassa ja ulkomailla, kertoo toimikunnan tuore puheenjohtaja **Kaisa Voutilainen**.

– Vuoden 2010 aamiasseminaareissa olemme alustavasti kaavailleet kertaavamme sellaisia arkielämän lainsäädäntöaiheita, jotka jokaisen nuoren juristin on hyvä tietää.

Isoissa liikejuridiikkaan erikoistuneissa asianajotoimistoissa työskentelevien lakimiesten perustaitoihin ei enää välttämättä lukeudu perunkirjoituksen hoitaminen tai vaikkapa asunto-osakeyhtiön liittyvän lainsäädännön tuntemus.

– Tietyt arkielämään liittyvät oikeudelliset perusjutut olisi kuitenkin jokaisen nuoren lakimiehen hyvä hallita ja kertaus tekee aina hyvää, Voutilainen toteaa.

Kaisa Voutilainen on nuorten toimikunnan uusi puheenjohtaja.

Näkyvää oikeuspoliittista vaikuttamista

Asianajajaliitto osallistuu oikeusolojen kehittämiseen antamalla lausuntoja muun muassa ministeriöiden, Euroopan unionin, eduskunnan ja eri viranomaisten lainsäädäntö- ja muista hankkeista.

Lausuntojen antamisesta vastaa Asianajajaliiton hallitus yhdessä 20 oikeuspoliittisen asiantuntijaryhmän kanssa. Näiden toimielimien kautta oikeuspoliittiseen vaikuttamiseen osallistuu aktiivisesti noin 115 asianajajaa.

Vuonna 2009 annettiin lausunnot seuraavista aiheista

Finanssivalvonta

- Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelman uudistaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö

- Meri- ja liitännäiskuljetuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus

Oikeusministeriö

- Esitutkinta-, pakkokeino- ja poliisilakien kokonaisuudistus
- EU:n rautatievastuuasetus Suomessa
- EU-jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioiminen
- Eurojustin vahvistaminen
- Huomautus vesilain uudistamisesta
- Julkisen oikeusavun laadun arvioinnin kehittäminen
- Julkisten hankintojen oikeussuojajärjestelmän uudistaminen
- Julkisten hankintojen oikeussuojakeinojen muuttaminen
- Kansallinen ihmisoikeusinstituutio
- Kaksikielisten käräjäoikeuksien tuomareiden kielitaitovaatimukset
- Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus sekä maksukyky- ja tasetesti osakeyhtiön varojenjaossa
- Käräjäoikeuksien asiallinen toimivalta
- Lasten oikeuksien käyttöä koskeva yleissopimus
- Luottotietolain muuttaminen
- Oikaisuvaatimusjärjestelmän kehittäminen
- Pahoinpitelyrikos läheissuhteissa ja työpaikoilla
- Pikaluottolainsäädännön uudistaminen

- Rikoslain 2 C luvun muuttaminen
- Surmansa saaneen läheisten korvausuoja
- Syyttäjälaitoksen hallintoa koskevat säädökset
- Säädosvalmistelun kuulemisohjeet
- Tuomioistuimen toimivaltaa ja tuomioiden tunnustamista koskeva vihreä kirja
- Tuomioistuinharjoittelu
- Työryhmämuistio ”Käsittelyn joutuisuus hallinnossa ja oikeussuojakeinot käsittelyn viivästyessä”
- Vakuutuslain kehittäminen
- Valtakunnanvoudinvirasto ja ulosottokaaren muuttaminen
- Vapaudenmenetyksestä maksettavan korvauksen hakeminen
- Yhdistyslain tarkistaminen
- Yhteistalouden purkaminen avoliiton päättyessä
- YK:n kauppalaikiin tehdyn artiklan 92 mukaisen varauman peruuttaminen
- Yleissopimus aikuisten kansainvälisestä suojelusta

Opetusministeriö

- Työntekijän ja työnantajan oikeus työ- tai virkasuhteessa luotuihin teoksiin

Perustuslakivaliokunta

- Oikeudenkäyntien viivästyminen

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Lastensuojelulain muuttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö

- Palveludirektiivin täytäntöönpanoa käsittelevä väliraportti
- Kaupparekisterin henkilötietoja koskevien säännösten uudistaminen

Valtiovarainministeriö

- Arvopaperimarkkinain muuttaminen
- Osakeyhtiön varojenjaon verotus
- Sijoitusrahastolain muuttaminen

Lisäksi Asianajajaliittoa edustavia asianajajia kuultiin vuoden 2009 aikana lukuisia kertoja eduskunnan lakivaliokunnan ja muiden lainvalmistelutyöryhmien kuulemistilaisuuksissa asiantuntijoina.

Asianajajat osallistuvat lukuisiin oikeuspoliittisiin asiantuntijatehtäviin. Seuraavassa on lueteltu Asianajajaliiton edustajina eri luottamustehtäviin nimetyt henkilöt. Lisäksi asianajajat toimivat lukuisissa asiantuntijatehtävissä, joihin heidät on nimetty oman asiantuntemuksensa perusteella.

Lainvalmisteluun liittyvät asiantuntijatehtävät

- **Etelämäki Olli:** Sakon muuntojärjestelmää käsittelevä työryhmä
- **Harenko Kristiina:** IPR-asioiden keskittäminen markkinaoikeuteen
- **Harju Kari** (varajäsen Halonen Markku) ja **Asmala Markku** (varajäsen Tenhunen Pauliina): Konkurssiasian neuvottelukunta
- **Heikinheimo Antti:** Sovittelutyöryhmä
- **Helenius Mikko:** Parisuhde- ja työpaikkaväkivalta ja pahoinpitelysäännöksiä käsittelevä työryhmä
- **Ilveskero Mika:** Oikeudenkäyntiasiamiehiä ja -avustajia koskevan sääntelyn tarkistamista käsittelevä työryhmä
- **Jaatela Jarkko:** Vapaudenmenetyksestä maksettavan korvauksen hakemista koskevien menettelysäännösten tarkistaminen
- **Jaatinen Kari:** Oikeusavun sähköistä asiointia käsittelevä työryhmä
- **Jääskeläinen Mirjam:** Rahanpesua koskevien kriminalisointien muutostarpeet
- **Kainulainen Martti:** Julkisen oikeusavun laadun arvioinnin kehittämistyöryhmä
- **Laaksonen Lasse:** Yhdistyslain tarkistamistyöryhmä
- **Leppiniemi Riitta:** Paremmen sääntelyn neuvottelukunta
- **Ojala Johanna:** Rasistiset rikokset -työryhmä
- **Palm Kaj-Olof:** Sähköisen asiointin hankkeen ohjausryhmä
- **Pelkonen Jouko** (varajäsen Rynnänen Anu): Vastavuoroisen tunnistamisen periaatteiden soveltaminen vapausrangaistuksiin ja vapaudenmenetyksen käsittäviin toimenpiteisiin
- **Pelkonen Jouko:** Oikeusministeriön työryhmä, joka valmistelelee eurooppalaista todisteiden luovuttamismääräystä koskevan puitesäännöksen täytäntöönpanoa
- **Pohjakallio Olli:** Pysäköinnin valvontaa koskevan lainsäädännön uudistamista käsittelevä työryhmä
- **Pohjakallio Olli:** Velkajärjestelyn uudistamista käsittelevä työryhmä

- **Rynnänen Anu:** Kuntien osallistumista automaattiseen liikennevalvontaan käsittelevä työryhmä
- **Sotamaa Petteri:** Tuomioistuinharjoittelun kehittämistä käsittelevä työryhmä
- **Tarvainen Kirsi:** Lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamista valmisteleva työryhmä
- **Toivio-Kaasinen Marja:** Julkisen oikeusavun laadun arvioinnin kehittämistyöryhmä
- **Turpeinen Tuija** (varajäsen Fredman Markku): Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistusta käsittelevä työryhmä
- **Vuokila Ulla:** Lahjusrikoksia käsittelevä työryhmä
- **Vuokila Ulla:** Tiedoksiannon tehostamista oikeudenkäynneissä käsittelevä työryhmä
- **Vuokila Ulla:** Korruptionvastaiset lainsäädäntötoimenpiteet
- **Wist Tarja:** Arvopaperimarkkinainlainsäädännön kokonaisuudistus -työryhmä
- **Ylönen Markku:** Oikeudenkäyntiasiamiehiä ja -avustajia koskevan sääntelyn tarkistamista käsittelevä työryhmä

Muut asiantuntijatehtävät

- **Airaksinen Manne / Ilveskero Mika** (varajäsen Heikinheimo Antti): Keskuskauppakamarin tilintarkastustoimikunnan oikeudellinen asiantuntija
- **Arvela Aarno:** Haaste-lehden toimituskunnan jäsen
- **Jäntti Pekka:** Suomen Lakimiesliiton hallituksen jäsen
- **Järvinen Timo:** Suomen Kiinteistövälijäliiton laki- ja lausuntovaliokunnan jäsen
- **Kainulainen Martti:** Vakuutuslautakunnan IV jaoston varajäsen
- **Leppiniemi Riitta ja Heikinheimo Antti:** Kiina–Suomi oikeusapuyhteistyöprojekti
- **Manner Matti:** Keskinäinen Vakuutusyhtiö Ilmarisen vakuutusasiakkaiden neuvottelukunta
- **Railas Lauri** (varajäsen Wallgren-Lindholm Carita): Auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunta
- **Salmenkylä Hilka:** Kuluttajariitalautakunnan 10. jaosto
- **Sandström Salme** (varajäsen Karvo Juhani): Tuomarivalintalautakunta
- **Sandström Salme:** Suomen Lakimiesliiton varapuheenjohtaja
- **Tenhunen Pauliina:** AIJAn (L'Association Internationale des Jeunes Avocats) hallituksen jäsen
- **Ylönen Markku:** Yrittäjien neuvottelukunnan henkilökohtainen varajäsen

Suomen lakimiehistä vain kymmenen prosenttia on asianajajia

10%

Vuoden 2009 lopussa asianajajia oli 1 878. Jäsenmäärä kasvoi siten edellisestä vuodesta vajaalla kahdella prosentilla. Naisia jäsenistä on 25 prosenttia. Jäsenmäärän kasvuvauhdissa ei ole tapahtunut viime vuosina olennaisia heilahteluja. Myös miesten ja naisten suhteellinen osuus on säilynyt usean vuoden ajan ennallaan.

Julkisia oikeusavustajia jäsenistä on 122. Yksityisenä ammatinharjoittajana tai yhtiömuotoisena toimivia asianajotoimistoja oli 801. Kaikkiaan asianajotoimistojen toimipisteitä oli Suomessa 983. Oikeusaputoimistoja oli 45 ja niillä yhteensä 89 toimipistettä.

Asianajaja saa halutessaan säilyttää asianajaja-nimikkeen eläkkeelle jäätyäänkin. Tällaisia eläkkeellä olevia asianajajia oli vuoden lopussa 15.

Asianajajaliiton ylläpitämään EU-luetteloon oli merkitty vuoden lopussa neljä asianajajaa, joilla on oikeus harjoittaa asianajajan tointa toisessa EU-valtiossa (ns. EU-asianajaja).

Asianajajien ikäjakauma

- alle 40-vuotiaita, 25 %
- 40–49-vuotiaita, 29 %
- 50–59-vuotiaita, 29 %
- yli 60-vuotiaita, 17 %

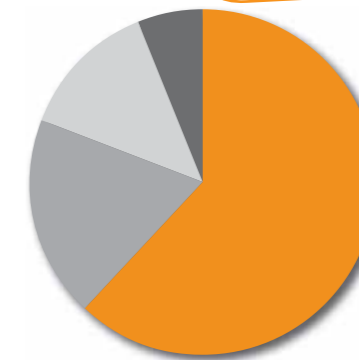
Jäsenyyden kesto Asianajajaliitossa

- alle 10 vuotta, 44 %
- 10–20 vuotta, 33 %
- yli 20 vuotta, 23 %

Asianajotoimiston koko

- 1 asianajaja, 62 %
- 2 asianajajaa (tai lakimiestä), 19 %
- 3-5 asianajajaa (tai lakimiestä), 13 %
- yli 5 asianajajaa (tai lakimiestä), 6 %

Suurimmissa toimistoissa satoja lakimiehiä

Suomessa toimivissa asianajotoimistoissa työskentelee asianajajien lisäksi noin 600 muuta lakimiestä. Näin ollen asianajotoimistoissa työskentelee yhteensä liki 2 500 asianajajaa tai muuta lakimiestä. Lakimiehistä noin 450 työskentelee neljässä suurimmassa asianajotoimistossa. Yli kahdenkymmenen asianajajan tai muun lakimiehen toimistoja oli viisitoista, yli viidenkymmenen oli viisi ja yli sadan lakimiehen toimistoja oli vuoden lopussa kaksi.

Toimistojen keskimääräinen koko on kasvanut viime vuoteen nähden hieman. Yhden miehen toimistoja on hieman vähemmän kuin vuosi sitten ja etenkin kahden asianajajan (tai muun lakimiehen) toimistojen suhteellinen osuus on puolestaan hieman noussut vuodesta 2008.

Asianajajatutkinto

- Asianajajaliittoon hyväksymisestä päättää liiton hallitus
- Jäsenyyshedellytykset on kerrottu sivulla 3.
- Asianajajatutkinto järjestetään kolme kertaa vuodessa
- Tutkinnossa edellytetään mm. asianajaja-oikeuden ja prosessioikeuden hyvää hallintaa
- Ks. lisää www.asianajajaliitto.fi/asianajajatutkinto

Ammatillinen valvonta

Kanteluiden määrä nousussa

Asianajajiin kohdistuneita kanteluita ja palkkioriiita-asi-
oita tuli vuoden 2009 aikana vireille yhteensä 474. Vuo-
den 2008 vastaava luku oli 401 eli lisäystä oli peräti 18
prosenttia. Sama suuntaus näyttäisi jatkuvan, sillä kulu-
van vuoden aikana vireille on tullut selvästi enemmän
kanteluita kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana.

Vuoden 2009 aikana ratkaistiin kaikkiaan 445 tapausta.
Kanteluiden määrän lisääntymisestä huolimatta valvon-
ta-asioiden keskimääräinen käsittelyaika on säilynyt en-
nallaan hieman alle seitsemässä kuukaudessa. Tutkimat-
ta jätettiin 22 kantelua.

Valvonta-asioita hoitavat valvonta-assistentti Päivikki Hartikainen (vas.), lakimies Gunilla Nyström,
valvonnasta vastaava lakimies Tuuli Lahikainen sekä sihteeri Anneli Lindström.

Syitä kantelun tutkimatta jättämiseen

- moitteet ovat epäselviä eikä niitä kehoituksesta huolimatta yksilöidä riittävästi
- kantelun kohteena olevista tapahtumista on kulunut yli viisi vuotta
- palkkioriiita on peruutettu
- kyseessä on jo kertaalleen ratkaistu asia

Käsiteltäväksi otetuista ja ratkaistuista 445 tapauksesta 84 koski palkkioriiita-asioita ja 361 asianajajan muuta toi-
mintaa kuin laskutusta. Palkkioriiita-asioiden suhde mui-
hin kanteluihin nähden kasvoi edelliseen vuoteen verrat-
tuna. Kun vuonna 2008 ratkaistuista asioista 15 prosent-
tia koski palkkioita, oli niiden osuus vuonna 2009 lähes
20 prosenttia. Muiden valvonta-asioiden osuus sen sijaan
laski neljällä prosenttiyksiköllä edellisvuodesta.

Vain vajaa neljännes kanteluista johti seuraamukseen

Vuonna 2009 kaikista käsitteelyyn otetuista kanteluista va-
jaa neljäsosa (79) johti kurinpidolliseen seuraamukseen.
Valvontalautakunnan käsittelemästä 84 palkkioriiita-asi-
asta kymmenen ratkesi päätökseen, ettei niitä oteta tut-
kittavaksi lainkaan, 13:ssa lautakunta antoi asianajajal-
le suosituksen palkkion alentamisesta, mutta yli 70 pro-
senttia palkkiokanteluista (61) ei johtanut suositukseen
alentaa asianajajapalkkiota.

Valtaosa kantelijoista muita kuin asianajajan päämiehiä

Valvontalautakunnan käsittelemistä ja ratkaisemista val-
vonta-asioista reilu kolmannes tuli vireille asianajajan
oman päämiehen kantelusta. Seuraavaksi eniten kante-
luita tekevät asianajajan vastapuoli sekä muut kuin asi-
anjajan omat asiakkaat, kuten esimerkiksi kuolinpesän
osakkaat. Edellisvuoteen verrattuna oman päämiehen
tekemien kanteluiden määrä pieneni, kun taas näiden
muiden asiakkaiden osuus kasvoi.

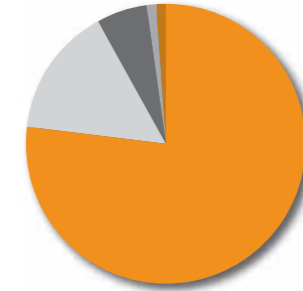
Ratkaistuissa palkkioriiita-asioissa 70 prosentissa (59)
palkkion alentamista haki asianajajan oma päämies. Lo-
puissa 30 prosentissa (25) hakemuksen tekijänä oli asi-
anjajan muu asiakas kuin päämies, esimerkiksi kuolinpe-
sän osakkaat. Palkkioriiita-asian voi saattaa vireille aino-
astaan se, jonka maksettavaksi lasku on osoitettu.

Valvontalautakunta

- Vastaa itsenäisesti asianajajiin kohdistuvien kanteluiden käsittelemisestä
- 9 jäsentä, joista 3 asianajajakunnan ulkopuolelta
- Kokoontuu täysistunnona ja kolmessa jaostossa

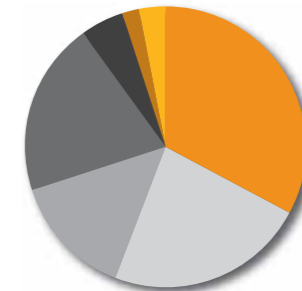
Ratkaistut kantelut (yht. 349)

- Ei seuraamusta, 77 % (270 kpl)
- Huomautus, 15 % (52 kpl)
- Varoitus, 6 % (22 kpl)
- Seuraamusmaksu, 1 % (2 kpl)
- Liitosta erottaminen, 1 % (3 kpl)

Kanteluiden vireille saattajat (yht. 390)

- Asianajajan päämies, 33 % (130 kpl)
- Asianajajan päämiehen vastapuoli, 23 % (90 kpl)
- Muu kantelija (esim. omainen), 14 % (54 kpl)
- Muu asiakas (pesän osakas tms.), 20 % (77 kpl)
- Asianajajaliitto, 5 % (20 kpl)
- Toinen asianajaja/avustaja, 2 % (6 kpl)
- Viranomainen, 3 % (13 kpl)

Kuvassa Asianajajaliiton hallituksen jäseniä ja liiton muita vastuuhenkilöitä:

Aarno Arvela (vas), Timo Mella, Tuomo Vatanen, Kaj-Olof Palm, Markku Fredman, Matti Kunnas, Pirkko Kivikari, Markku Ylönen, Riitta Leppiniemi, Mika Ilveskero, Jaakko Tuurihalme, Juha Manner, Risto Sipilä, Pekka Suojanen ja Markku Lindén.

Suomen Asianajajaliiton ylintä päätösvaltaa käyttää valtuuskunta, johon liiton kaksitoista osastoa valitsevat edustajansa jäsenmääränsä mukaisessa suhteessa. Valtuuskunnalla on menettelytapavaliokunta, johon kuuluu valtuuskunnan puheenjohtaja ja yksi jäsen kustakin osastosta. Valtuuskunnan linjausten toimeenpanosta vastaa liiton hallitus. Valmistelutyössä ovat mukana hallituksen valiokunnat, oikeuspoliittiset asiantuntijaryhmät ja liiton muut toimielimet.

VALTUUSKUNTA - DELEGATIONEN

(tilanne 31.12.2009)

Puheenjohtaja – Ordförande

Timo Mella (Rovaniemi)

Varapuheenjohtaja – Vice ordförande

Kristiina Rintala (Helsinki)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Helsingin Asianajajayhdistys –

Helsingfors Advokatförening

Ulla-Riitta Harju	Ari Halonen
Antti Heikinheimo	Jussi Lehtinen
Petri Impola	Tiina Hakri
Timo A. Järvinen	Patrick Lindgren
Mari Lampenius	Simo Ellilä
Tuomas Lehtinen	Tero Puha
Lena Mitts	Jukka Ahomäki
Leif Möller	Satu Wartiovaara
Eva Nordman-Rajaharju	Erkki Laamanen
Janne Nyman	Mikko Salo
Jouko Pelkonen	Eero Pekka Uotila
	Pirkko Erämetsä
Olli Pohjakallio	Hannu Kalkas
Marja Ramm-Schmidt	Tiina Nystén
Kristiina Rintala	Eija Metsälä-Halonen
Risto Rouvari	Erkki Pusa
Seppo Ruuhonen	Heikki Lampela
Antti Sorjonen	Atik Ali
Auni Särkkä	Maija Brander
Jori Taipale	Otso Nykänen
Pekka Tarkela	Matti Valtonen
Marja Toivio-Kaasinen	Kai Lintunen
Petteri Uoti	Mikko Hunnakko
Liisa Vehmas	Kalle Kyläkallio
Mats Welin	Elina Sarelius

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Turun osasto – Åbo avdelning

Julia Plathin-Kankare	Jari Malinen
Janne Saarnilehto	Sauli Haaksiluoto
Tiina Salmela-Laine	Inkeri Kuosmanen
Päivi Sandell	Antti Palo
	Leena Innanen

Satakunnan osasto – Satakunta avdelning

Ilkka Härmäläinen	Tuulia Pirttilä
Janne Löytökorpi	Eeva Lehtonen

Hämeen osasto – Tavastlands avdelning

Pertti Dunder	Jukka-Pekka Alanen
Marjatta Kuha	Hilkka Tuori
Seppo Mäkelä	Jukka Reilin
Pekka Vanhanen	Heikki Lehtinen

Päijät-Hämeen osasto – Päijänne-Tavastlands avdelning

Katri Mäntylä	Ilkka Kopra
Liisa Törnwall	Juha Untamo

Kymen osasto – Kymmene avdelning

Timo Böhme	Pirjo Lahdensivu
Matti Hartikainen	Jukka Salo

Mikkelin osasto – S:t Michels avdelning

Antti Vainio	Hannele Rouhiainen
--------------	--------------------

Itä-Suomen osasto – Östra Finlands avdelning

Minna Koskinen	Matti Reinikainen
Marja Pääkkö	Timo Pennanen
	Aki Pietarinen

Keski-Suomen osasto – Mellersta Finlands avdelning

Tero Artimo	Teija Hyytiäinen
Martti Linnove	Tero Lakka

Vaasan Asianajajayhdistys – Vasa Advokatförening

Tapio Malmivaara	Anita Rinkineva
Anne Mäkelä	Kari Autio
Christian Näsman	Mika Mukkala

Oulun osasto – Uleåborgs avdelning

Matti Ervasti	Kyösti Salmirinne
	Merja Eskonpekka
Olli Siponen	Mikko Pikkujämsä

Lapin osasto – Lapplands avdelning

Jorma Haavikko	Liisa Isomaa
Timo Mella	Matti Pulkamo

MENETTELYTAPAVALIOKUNTA – PROCEDURUTSKOTTET (tilanne 31.12.2009)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Eva Nordman-Rajaharju, pj	Petteri Uoti
	Janne Saarnilehto
Janne Löytökorpi	Ilkka Härmäläinen
Pertti Dunder	Seppo Mäkelä
Liisa Törnwall	Katri Mäntylä
Timo Böhme	Pirjo Lahdensivu
Antti Vainio	Hannele Rouhiainen
	Aki Pietarinen
Tero Artimo	Teija Hyytiäinen
Anne Mäkelä	Christian Näsman
	Olli Siponen
Jorma Haavikko	Liisa Isomaa
Timo Mella,	
valtuuskunnan pj	

HALLITUS – STYRELSEN

Puheenjohtaja – Ordförande

Riitta Leppiniemi (Helsinki)

Varapuheenjohtaja – Vice ordförande

Mika Ilveskero (Helsinki)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Markku Fredman	Mikko Helenius
Matti Kunnas *)	Tuija Turpeinen ***)
Markku Lindén *)	Jyri Heinonen *)
Juha Manner **)	Timo Santavuo **)
Kaj-Olof Palm	Sarah Tähtälä
Risto Sipilä	Sami Uoti *)
	Kalle Pirilä **)
Pekka Suojanen	Kalle Niskanen
Jaakko Tuurihalme	Hanna Räihä *)
	Toni Isoluoma **)
Tuomo Vatanen **)	Jarmo Salmi **)
*) 5.6.2009 asti **)	5.6.2009 alkaen
***)	30.4.2009 asti

Hallituksen työvaliokunta

Riitta Leppiniemi
Mika Ilveskero
Markku Ylönen, työvaliokunnan sihteeri

OSASTOJEN PUHEENJOHTAJAT – AVDELNINGARNAS ORDFÖRANDE

Helsingin

Asianajajayhdistys	Sami Uoti
Turun osasto	Juha Manner
Satakunnan osasto	Markku Lindén
Hämeen osasto	Eija Karimaa
Päijät-Hämeen osasto	Jukka Holopainen
Kymen osasto	Jarmo Salmi
Mikkelin osasto	Antti Vainio
Itä-Suomen osasto	Henri Hyvärinen
Keski-Suomen osasto	Markku Halonen *)

Vaasan Asianajajayhdistys

Oulun osasto	Tapio Malmivaara
Lapin osasto	Ulla Riekkä ***)
	Jorma Haavikko

*) 13.2. asti **)

13.2. alkaen ***) 12.12. asti

VALVONTALAUTAKUNTA – TILLSYNSNÄMNDEN

Puheenjohtaja – Ordförande

Aarno Arvela

Varapuheenjohtajat – Vice ordförande

Harri Tuure *)

Matti Kunnas **)

Marianne Wagner-Prenner, hovioikeudenneuvos

Jäsenet – Ledamöter

Varajäsenet – Suppleanter

1. jaosto – 1. sektion

Aarno Arvela, pj	
Jouko Ylisuvalo	Sirpa Niemistö
Hannu Rajalahti, oikeusneuvos	Ahti Saarenpää, professori
Tuuli Lahikainen, jaoston sihteeri, lakimies	

2. jaosto – 2. sektion

Matti Kunnas, pj **)	Matti Niiranen **)
Harri Tuure, pj *)	Pekka Moilanen *)
Jukka Holopainen	Katja Arve-Salonen
Eero Backman, professori *)	Pia Letto-Vanamo, OTT *)
Pia Letto-Vanamo, OTT **)	Matti Tolvanen, OTT **)
Päivikki Hartikainen, jaoston sihteeri, valvonta-assistentti	

3. jaosto – 3. sektion

Marianne Wagner-Prenner, hovioikeudenneuvos, pj	
Helena Männikkö, kärjätuomar	Anders Cederberg ***)
Anna-Karin Mickwitz *)	Anna-Karin Mickwitz **)
Peter Salovaara **)	Olavi Hölttä *)
Sinikka Kelhä *)	Sinikka Kelhä **)
Heikki Sillanpää **)	
Gunilla Nyström, jaoston sihteeri, lakimies	
*) 31.7. asti **)	1.8. alkaen ***) 30.4. asti
Valvontalautakunnan täysistunnon sihteeri Tuuli Lahikainen.	

**LIITON VALIOKUNNAT JA MUUT TOIMIELIMET –
FÖRBUNDETS UTSKOTT OCH ANDRA ORGAN**

**Advokaatin toimitusneuvosto –
Redaktionsrådet för Advokaatti**

Harri Kontturi pj, Pia Dahlqvist, Jari Gadd, Janne Kairo, Matti Kukko, Jonatan Rimon, Hanna Räihä, pääsihteeri Markku Ylönen, viestintäpäällikkö Janne Laukkanen ja toimituspäällikkö Raija Lahtinen.

Ammatillinen valiokunta – Yrkesrådet

Pekka Suojanen pj., Sakari Halonen, Ville Kotka, Markku Lindén, Jussi Rintanen, Risto Rouvari, Olli Siponen, Salla Suominen ja Tuomo Vatanen, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

**Asianajajatutkintolautakunta –
Nämnden för advokatexamen**

Oikeusneuvos Mikko Tulokas pj, jäseninä hallintoneuvos Ahti Vapaavuori sekä asianajajat Henrik Hästö, Anne Mäkelä, Marja Toivio-Kaasinen ja Mats Welin, sihteeri asianajaja Janne Nyman.

**Defensor Legisn toimitusvaliokunta –
Redaktionsutskottet för Defensor Legis**

Ari Savela päätoimittaja, Mika Ala-Uotila, Jouko Huhtala, Kari Lautjärvi, Riitta Leppiniemi, Matti Manner, Juha Ryyänen, Jukka Varviala, pääsihteeri Markku Ylönen ja viestintäpäällikkö Janne Laukkanen, sihteeri Anneli Lindström.

Eettinen valiokunta – Etiska utskottet

Matti Kunnas pj (13.11. asti), Jaakko Tuurihalme pj (13.11. alkaen), Jukka Laitasalo, Risto Malinen, Hanna Räihä, Marja-Liisa Starckjohann, Arto Tiilikainen, Sarah Tähkälä ja Mats Welin, sihteeri viestintäpäällikkö Janne Laukkanen.

IT-valiokunta – IT-utskottet

Kaj-Olof Palm pj, Kari Jaatinen, Petri Järvensivu, Jukka Mäkinen, Klaus Nyblin, Juha Taipale ja Kukka Tommila, sihteeri it-vastaava Monika Pyykkönen.

Koulutusvaliokunta – Utskottet för utbildning

Risto Sipilä pj, Toni Isoluoma, Anu Kaisko, Katri Mäntylä, Janne Nyman, Kaija Ruosteenoja, Hilikka Salmenkylä, Markku Savolainen (27.10. asti) ja Marja Toivio-Kaasinen, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Nuorten toimikunta – De ungas kommitté

Janne Nyman pj (31.12. asti), Kaisa Voutilainen pj (1.1.2010 alkaen), Miia Hirvonen, Karl-Wilhelm Lindgren, Tuulia Pirttilä, Julia Plathin-Kankare, Jyrki Puurunen, Teemu Ruikka, Salla Suominen ja ja sihteeri lakimies Gunilla Nyström.

**Palkkioerimielisyyksiä käsittelevä lautakunta –
Nämnden för arvodestvister**

Asianajajajäsenet Martti Kainulainen ja Eija Karimaa, varajäsen Olli Siponen, lautakunnan sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

**Sovintomenettelylautakunta –
Förlikningsnämnden**

Petri Taivalkoski puheenjohtaja, Antti Heikinheimo, Eija Karimaa, Seppo Kemppinen, Seppo Mäkelä, Björn Nykvist, Kristiina Rintala ja Jukka Salomaa, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

**ASiantuntijaryhmät –
EXPERTGRUPPER 2007–2010**

Asianajajaliiton oikeuspoliittisia lausuntoja valmistellaan 20 asiantuntijaryhmässä. Ryhmät nimetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja niiden toimikausi vaihtuu kesäkuussa 2010

**Arvopaperimarkkina- ja rahoitusoikeus –
Värdepappers- och finansieringsrätt**

Tarja Wist pj, Pekka Ahvenjärvi, Klaus Ilmonen, Merja Kivelä, Kai Kotiranta, Kati Mattila ja Mika Taberman.

Immateriaalioikeus – Immaterialrätt

Tapio Susiluoto pj, Hanna-Maija Elo, Kukka Tommila, Pekka Tarvela, Markku Varhela ja Ilkka Vuorenmaa.

Insolvenssioikeus – Insolvensrätt

Pauliina Tenhunen pj, Ville Kotka, Olli Pohjakallio, Jari Salminen, Markku Savolainen, Jyrki Tähtinen, Pertti Ylikraka ja Hannu Ylönen.

**Kiinteistö- ja rakennusoikeus –
Fastighets- och byggnadsrätt**

Marko Wainio pj, Timo Järvinen, Mirja Latola, Kalle Lyytinen, Sanna Riivari, Risto Sipilä ja Pekka Suojanen.

Kilpailuoikeus – Konkurrensrätt

Jukka Luostarinen pj, Ilkka Aalto-Setälä, Tuomas Aho, Katri Joenpolvi, Arttu Mentula, Jori Taipale ja Christian Wik.

Kuljetusoikeus – Transporträtt

Niklas Langenskiöld pj, Tarja Bergwall, Veli Leinonen, Lauri Raitas ja Risto Tuori.

**Kuluttajansuoja ja markkinaoikeus –
Konsumentskydd och marknadsjuridik**

Olli Pohjakallio pj, Elina Koivumäki ja Ulla Kuosmanen.

Perhe- ja perintöoikeus – Familje- och arvsrätt

Kristiina Rintala pj, Ruut Kallioinen, Eija Karimaa, Marjo Kiukkonen, Tapani Norros, Marja Pääkkö ja Hilikka Salmenkylä.

**Perus- ja ihmisoikeudet –
Grundläggande och mänskliga rättigheter**

Markku Fredman pj, Jyrki Anttinen, Johanna Ojala ja Marja Toivio-Kaasinen.

Rikosoikeus – Straffrätt

Antti Riihelä pj, Simo Ellilä, Mikko Helenius ja Anu Ryyänen.

Rikosprosessioikeus – Straffprocessrätt

Markku Fredman pj, Kaarle Gummerus, Sauli Haaksiluoto, Miikka Hakanen, Eero Kyhä, Jouko Pelkonen, Tuulia Pirttilä, Tuija Turpeinen (30.4. asti) ja Tuula Ylinen.

Siviiliprosessioikeus – Civilprocessrätt

Tom Vapaavuori pj, Henri Hyvärinen, Tero Puha, Pekka Puhaka, Juha Ryyänen ja Jani Syrjänen.

Sopimusoikeus – Avtalsrätt

Hans Sundblad pj, Sakari Aalto, Risto Malinen, Ben Rapinaja ja Juha Taipale.

**Telekommunikaatio, media ja teknologia –
Telekommunikation, media och teknologi**

Timo Sipi pj, Sakari Aalto, Tiina Ashorn, Klaus Nyblin ja Kimmo Rekola.

Työoikeus – Arbetsrätt

Petteri Uoti pj, Olavi Hölttä, Anu Kaisko, Kari Kannala, Tuula Lehtinen, Ilpo Moisala, Maisa Nikkola, Ulla Rieki (12.12. asti) ja Sarah Tähkälä (2.2.2010 asti).

Ulkomaalaisoikeus – Utlänningsrätt

Johanna Ojala pj, Tiina Haapa-aho.

**Vakuutus- ja vahingonkorvausoikeus –
Försäkrings- och skadeståndsrätt**

Olli Hoppu pj, Juha Kallioinen, Matti Komonen, Mikko Leheto, Hannu Lukkarila, Ulla-Maija Moisio (1.8. asti) ja Kaija Ruosteenoja.

Vero-oikeus – Skatterätt

Ossi Haapaniemi pj, Sari Laaksonen, Mikko Pikkujämsä, Vesa Rasinaho, Olof Rehn, Henri Steiner, Pekka Talari ja Mika Talviaro (18.9. asti).

Yhtiöoikeus – Bolagsrätt

Manne Airaksinen pj, Pekka Kokko, Ari Savela, Antti Säiläki ja Marko Vuori.

Ympäristöoikeus – Miljörätt

Kari Marttinen pj, Teea Kemppinen ja Matias Wallgren.

Markku Ylönen

Vahva ja velaton liitto

Vuoden 2009 talousarviossa ennustettiin vuoden tuloksen olevan lievästi positiivinen. Talousarviossa sen kulupuolta rasittivat liiton vuonna 2009 järjestämistä Pohjoismaiden ja Baltian asianajajajärjestöjen kokouksesta ja liiton 90-vuotisjuhlista aiheutuvat kulut. Muita suuria kulueriä olivat ylimääräiset vuokra- ja muuttokustannukset, jotka aiheutuisivat liiton toimiston muutosta Simonkadulla toteutettavan remontin alta väliaikaisiin tiloihin. Kun näitä suuria kustannuksia kyettiin kattamaan Suomen Asianajajaliiton Säätiöltä saaduilla avustuksilla, nousee vuoden 2009 tulos selvästi positiiviseksi.

Kun katsotaan kuluvaan vuoteen 2010, tulee liiton taloutta rasittamaan Simonkadun toimitiloissa toteutet-

tava suurehko saneeraus. Vaikka saneerauskustannuksista suurimman osan kantaakin edellä mainittu säätiö tilojen omistajana, joutuu myös liitto vastaamaan kustannuksista. Säätiö on lisäksi ilmoittanut korottavan saneeratuista tiloista perittävää vuokraa tuntuvasti. Näistä kustannuksista kyetään kuitenkin selviämään ilman, että jouduttiin puuttumaan vuoden 2010 talousarviota vahvistettaessa määrättyyn jäsenmaksuun. Liitto on käytännössä velaton ja vahva talous turvaa toimintojen jatkuvan kehittämisen.

Liiton tilinpäätös ja tase (31.12.2009) julkaistaan kevään 2010 aikana Defensor Legis -julkaisun numerossa 3/2010.

Kuvassa Marja Karppinen (vas.), Kaarina Holopainen ja Heidi Kallström liiton toimistosta.

Suomen Asianajajaliitto

Postiosoite:
PL 194 00101 Helsinki
Käyntiosoite: Lönnrotinkatu - Lönnrotsgatan 20 B,
Syksystä 2010 alkaen: Simonkatu – Simonsgatan 12 B 16
Puh./Tel. (09) 6866 120
Faksi (09) 6866 1299
Internet:
asianajajaliitto.fi
advokatforbundet.fi
barassociation.fi
Sähköposti:
info@asianajajaliitto.fi
info@advokatforbundet.fi
etunimi.sukunimi@asianajajaliitto.fi
fornamn.efternamn@advokatforbundet.fi

Markku Ylönen, pääsihteeri

puh. (09) 6866 1214
• yhteiskuntasuhteet ja yleishallinto
• Advokaatti-lehden päätoimittaja

Pirkko Kivikari, apulaispääsihteeri

puh. (09) 6866 1213
• jäsenasiat ja asianajajien täydennyskoulutus
• ammatillisten etujen kehittäminen

Ammatillinen valvonta

Tuuli Lahikainen, valvonnasta vastaava lakimies
puh. (09) 6866 1212
• valvonta-asioiden valmistelu täysistuntoon

Gunilla Nyström, lakimies

puh. (09) 6866 1215
• valvonta-asioiden valmistelu 3. jaostolle
• nuorten asianajajien ja lakimiesten toiminta

Sanna Leppänen, lakimies

puh. (09) 6866 1229
• valvonta-asioiden valmistelu 1. jaostolle

Päivikki Hartikainen, valvonta-assistentti

puh. (09) 6866 1222
• valvonta-asioiden valmistelu 2. jaostolle

Viestintä ja oikeuspolitiikka

Janne Laukkanen, viestintäpäällikkö
(virkavapaalla) gsm 040 588 1925

Heidi Kallström, tiedottaja

puh. (09) 6866 1221
gsm 040 510 8238

Advokaatin toimitus

Markku Ylönen, päätoimittaja, oto.
puh. (09) 6866 1214

Raija Lahtinen, toimituspäällikkö

puh. (09) 6866 1223

Defensor Legisin toimitus

Ari Savela, päätoimittaja
asianajaja, OTT

Anneli Lindström

toimituksen sihteeri
puh. (09) 6866 1219
• toimituksellinen työ
• valvontalautakunnan avustaminen

Jäsen- ja toimistopalvelut

Kaarina Holopainen, toimistopäällikkö

puh. (09) 6866 1217
• jäsen- ja lupa-asiat
• liiton tapahtumat

Marja Karppinen, koulutussihteeri

puh. (09) 6866 1220
• koulutusjärjestelyt
• johdon sihteeri

Aiju Pulkkanen, toimistos sihteeri

puh. (09) 6866 1218
• toimistopalvelut
• kokous- ja matkajärjestelyt

Monika Pyykkönen, it-vastaava

puh. (09) 6866 1211
• it-asiat ja AsianajajaPosti

Anne Pätiälä, kirjanpitäjä

puh. (09) 6866 1216
• palkat ja palkkiot
• matka- ja kulukorvaukset

Minna Wilenius, jäsen sihteeri

puh. (09) 6866 1227
• jäsen- ja tilaajarekisteri
• jäsen- ja myyntilaskutus
• lehtitilaukset

Oikeustieteen ylioppilaat

Sonja Hänninen

Emma-Lotta Kinnunen

Suomen Asianajajaliiton vuosikatsaus 2009–2010

Suunnittelu ja taitto

• AD Seija Nikkilä, Tin can Oy

Paino

• Kirjapaino Hermes Oy

Valokuvat

• Nina Kaverinen

• Asianajajaliiton arkisto

• Markku Fredman

• Kari Likonen

• Crestock

Toimitukselliset tekstit

• Janne Laukkanen, Heidi Kallström / Suomen Asianajajaliitto

Helsinki 2010

www.asianajajaliitto.fi

